

РЕШЕНИЕ

№ 4487

гр. София, 04.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав, в
публично заседание на 29.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **11311** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 ал.1 от Кодекса за социално осигуряване, вр. чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на П. Г. М. с адрес – [населено място], [улица], вх.А срещу Решение № 2153-21-302/07.10.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С. град, с което е отхвърлена жалбата му против Разпореждане № [ЕГН] от 29.07.2025 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ - С. град.

В жалбата са изложени твърдения, че оспореното решение на директора на ТП на НОИ С. –град е незаконосъобразно, противоречи на материалния закон и неговата цел. В хода на административното производство са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Въвеждат се аргументи, че жалбоподателят е навършил възрастта, даваща му право да му бъде отпусната социална пенсия за старост по чл.89а от КСО. Моли за отмяна на оспорения акт.

В съдебно заседание, жалбоподателят редовно призован, се явява лично и се представлява от адв. Н. С., назначена по ЗПП, която поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена, съобразно приетите доказателства по делото и изложени съображения в писмени бележки. Намира решението на ответника за необосновано, неоснователно и недоказано. Не претендира разноски.

Ответникът, Директор на ТП на НОИ – С. град, чрез процесуалния си представител юрк.М. изразява становище за неоснователност и недоказаност на жалбата по мотиви, подробно изложени в оспорения акт и становище по жалбата. Не претендира разноски.

Административен съд– София град, като прецени доказателствата по делото, доводите и възраженията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заявление до Директора на ТП на НОИ – С. град вх.№ 2178-21-148/15.07.2025г. /л.5/, П. Г. М. е поискал да му бъде отпусната социална пенсия за старост на основание чл. 89а от Кодекса за социално осигуряване. В приложена декларация за семейно положение и за годишния доход на член от семейството е декларирал, че е женен /съпруга – С. Г. М. и че през последните дванадесет месеца преди датата на подаване на заявлението или датата на навършване на 70-годишна възраст/датата на заявлението, единствените получени доходи са от пенсия на съпругата му в размер на 535 лева месечно и годишна рента в размер на около 120 лева

С Разпореждане № [ЕГН] от 29.07.2025 г. длъжностно лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ - С. град /л.11/, е отказано отпускане на социална пенсия за старост на П. Г. М.. В разпореждането е посочено, че лицето няма право на социална пенсия, тъй като не отговаря на необходимите условия по чл. 89а, ал. 1 от КСО. Описано е заявление, подадено на 12.07.2025 г. при навършена възраст 70 г., както и годишен доход на член от семейството /2 члена/ за последните 12 месеца преди датата на навършване на 70-годишна възраст – 2935,76 лв., сбор на гарантирания минимален доход, установен за страната за същия период – 2107,52 лв.

Разпореждането е обжалвано пред директора на ТП на НОИ С. – град, който с Решение № 2153-21-302/07.10.2025 г., като е отхвърлил жалбата като неоснователна.

В хода на съдебното производство е приета административната преписка. Дадени са обяснения от жалбоподателя. Не са направени доказателствени искания от страните.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок срещу годен за обжалване административен акт и от лице с правен интерес, поради което е допустима.

Разгледана по същество е неоснователна.

Оспореният административен акт е издаден от орган, разполагащ с материална и териториална компетентност. Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "а" от КСО, пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт се подават жалби срещу разпореждания за отказ или за неправилно определяне или изменение и за прекратяване на пенсиите, добавките и компенсациите към тях, а на основание чл. 117, ал. 3 и чл. 118, ал. 1 от КСО, Ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение, което подлежи на обжалване пред съда. Представена е Заповед № 1015-21-247/04.12.2018 г. на директора на ТП на НОИ –С. град, въз основа на която се удостоверява компетентността на длъжностното лице, издало процесното разпореждане и на което е възложено ръководството по пенсионно осигуряване по смисъла на чл.98 ал.1 т.1 и ал.2 и чл.99 ал.1 от КСО. Обжалваното решение е взето при спазване на изискуемата форма, подписано е от издателя си и съдържа фактически и правни основания за издаването му, достатъчни да се разбере волята на постановилия го административен орган, поради което същото е надлежно мотивирано. Не се установява съществено нарушение на административнопроизводствените правила при издаването му.

Спорът по делото е правен и касае правилността на извода на административния орган, че при заявените данни и установените годишни доходи на член от семейството на заявителя за последните дванадесет месеца, съгласно действащата правна уредба, на жалбоподателя не се дължи отпускане на социална пенсия за старост по реда на чл. 89а от КСО.

Съгласно чл. 89а, ал. 1 от КСО, в действащата към датата на подаване на заявлението редакция право на социална пенсия имат лицата, навършили 70-годишна възраст, на които не е отпусната друга пенсия, включително от друга държава, когато годишният доход на член от семейството към датата на навършване на възрастта е по-малък от 30 на сто от сбора на линията на бедност , определена за страната през последните 12 месеца.

Ако искането е направено след навършване на 70- годишна възраст и след изтичане на двумесечния срок по чл. 94, доходът на член от семейството се преценява към датата на заявлението. Размерът на социалната пенсия за старост, както и условията за нейното получаване, се определят от Министерски съвет по предложение на Министерство на труда и социалната политика и Националния осигурителен институт.

Следователно, за да възникне правото на социална пенсия, е необходимо да са налице следните материалноправни предпоставки:

- минимално изискуема възраст – 70 години
- лицето да не получава друга пенсия, включително и от друга държава
- годишният доход на член от семейството към датата на навършване на възрастта да е по –малък от 30 на сто от сбора на линията на бедност, определена за страната през последните 12 месеца.

По делото е безспорно, че жалбоподателят е навършил 70 години към датата на подаване на заявлението, с което е изпълнено първото от кумулативно предвидените в нормата на чл. 89а, ал. 1 от КСО условия. Безспорно е, че не получава друг вид пенсия, включително и от друга държава. Третото условие, обаче въвежда изискване за доход на член от семейството, който трябва да е по –малък от 30 на сто от сбора на линията на бедност, определена за страната през последните 12 месеца . Членовете на семейството на жалбоподателя са двама – той и съпругата му, видно от поделената декларация.

Заявлението на жалбоподателя е подадено на 15.07.2025 г. в двумесечния срок по чл.94 от КСО от навършване на възрастта. От това следва, че доходът на член от семейството се преценява за периода 12.07.2024 г. -12.07.2025 г.

Годишният доход на член от семейството за посочения период преди датата на заявлението е определен на 2953, 76 лева / общо 6073,78 лева за жалбоподателя и съпругата му / Доходът е формиран от сумата от 120 лева годишна рента и от пенсията на съпругата по данни от информационния масив на НОИ, която за 12 месеца е в общ размер на 5953,78 лева

Тези обстоятелства не се оборват от доказателствената маса, като от страна на жалбоподателя не са ангажирани доказателства, сочещи противното.

При определяне размерът на линията на бедност административният орган правилно е взел предвид Постановление № 328/30.09.2024 г. на Министерски съвет, съгласно което, считано от 01.01.2025 г. размерът на линията на бедност за страната е 638 лева, а по отношение на 2024 г. съгласно Постановление № 212/02.11.2023 г. на Министерски съвет е в размер на 526 лева. Въз основа на тези данни правилно е изчислено, че 30 на сто от сбора на линията на бедност за последните 12 месеца / процесния период от 12.07.2024 г.-11.07.2025 г./ е в размер на 2107, 52 лева . Сравнявайки този размер на дохода с годишният доход за същия период на член от семейството на жалбоподателя, който е в размер на 2953,76 лева се установява, че доходът на член от семейството е по висок от изискуемият доход, посочен в нормата на чл.89а ал.1 от КСО.

В тази връзка административният орган правилно е констатирал, че годишният доход на член на семейството на жалбоподателя е по –висок от 30 на сто от сбора на линията на бедност, определена за страната през последните 12 месеца.

Законодателят изрично е предвидил преценката, относно правото на социална пенсия за старост да се извършва, като се взема предвид доходът на член от семейството. Легалната дефиниция за „членове на семейството“ се съдържа в В § 2а, т.3 от Наредба на пенсиите и осигурителния стаж –това са съпругът/съпругата и децата до 18- годишна възраст, ако не са встъпили в брак, както и децата над тази възраст, ако са неработоспособни с определена от ТЕЛК (НЕЛК) 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, нямат други доходи и не са встъпили в брак.

Въведените от законодателя кумулативни предпоставки в чл.89а, ал.1 КСО са императивни и специални, и поради това не допускат възможност за отклонение при тяхното приложение от страна на административния орган, който действа в условията на обвързана компетентност.

Съпоставката на годишните доходи с минималния гарантиран доход е в съответствие с целите на закона по отношение отпускането на такъв вид пенсия, несвързани с трудова дейност. Целта на социалната пенсия е да осигури, макар и минимални, средства за живот на лица, които от една страна нямат право на друг вид пенсия, а от друга страна нямат доходи, както лични, така и в семейството, с които да се обезпечи издръжката им. В случая издръжката на семейството, включително и на жалбоподателя, се осигурява с доходите от пенсия на съпругата му, които надвишават гарантирания минимален доход за двучленно семейство. Ето защо отказът на пенсионния орган да отпусне социална пенсия за старост на жалбоподателя е съответен на целта на закона.

Неоснователни са доводите на процесуалния представител на жалбоподателя, че така посоченият размер на доходи на съпругата на жалбоподателя не са подкрепени с доказателства. Напротив, именно в декларацията представена и подписана от жалбоподателя е посочен размерът на пенсията на съпругата му и получаваната годишна рента.

С оглед изложеното, оспореното решение е валиден и законосъобразен административен акт и подадената срещу него жалба следва да се отхвърли като неоснователна.

При този изход на правния спор разноски се дължат на ответника, но тъй като такива не са заявени съдът не дължи произнасяне.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, Трето отделение 61- ви състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. Г. М. с адрес – [населено място], [улица], вх. А срещу Решение № 2153-21-302/07.10.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С. град, с което е отхвърлена жалбата му против Разпореждане № [ЕГН] от 29.07.2025 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ - С. град.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14- дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: